

DORINIO UGDYMO EVANGELIKŲ LIUTERONŲ TIKYBOS BENDROJI PROGRAMA

Parengė kun.Karolis Skausmenis

Turinys

EVANGELIKŲ LIUTERONŲ TIKYBA	2
2.Tikslai ir uždaviniai	2
2.1.Tikslas.....	2
2.2. Uždaviniai.....	2
2.2.1. Pradinio ugdymo uždaviniai	2
2.2.2. Pagrindinio ugdymo uždaviniai	2
3.Kompetencijų ugdymas dalyku	3
4. Pasiekimų sritys.....	3
5. Pasiekimų raida	5
6. Mokymosi turinys.....	8
6.1. Mokymosi turinys 1–4 klasei	8
6.1.1. 1-2 klasė.....	8
7. Pasiekimų vertinimas.....	18
8. Pasiekimų lygių požymiai	19
1- 2 klasės	19
3 - 4 klasės	20
5 – 6 klasės	22
7 – 8 klasės	24
9 – 10 klasės	25

EVANGELIKŲ LIUTERONŲ TIKYBA

1.Paskirtis

Evangelikų liuteronų tikybos mokymas vykdomas bendrojo lavinimo mokyklose, kuriose mokiniai pasirenka mokytis evangelikų liuteronų tikybos. Mokiniai, mokydami evangelikų liuteronų tikybos, supras, jog Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia išpažįsta mokymo ir gyvenimo vienatiniu pagrindu Senojo ir Naujojo Testamento kanoniškąsias knygas ir, aiškindama Šventąjį Raštą, laikosi krikščionijos istorijos eigoje sudarytų Apaštališkojo, Nikėjiškojo ir Atanaziškojo tikėjimo išpažinimų, nepakeistos Augsburgos konfesijos, Martyno Liuterio katekizmo ir visų kitų Santarvės knygoje (Liber Concordiae 1580 m.) sudėtų raštų. Pamokų metu mokiniai susipažįsta ir analizuoja Šventąjį Raštą, Bažnyčios istoriją, liturgiją, kultūrinį paveldą, ieško atsakymų į gyvenimo, moralės, egzistencinius klausimus, mokosi pažinti save, kitus, juos supantį pasaulį, bendrauti su Dievu ir artimu vadovaudamiesi krikščioniškosiomis vertybėmis.

2.Tikslai ir uždaviniai

2.1.Tikslas

– mokant evangelikų liuteronų tikybos, sudaromos sąlygos kiekvienam mokiniui suvokti Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį, Dievo veikimą Šventajame Rašte, Bažnyčioje, tiek pačiame žmoguje, tiek ir jo gyvenime. Pamokų metu sudarius sąlygas mokiniai suvokia save kaip asmenybę, ugdo pasitikėjimą savimi, Dievu, žmonėmis, grindžiant krikščioniškosios moralės nuostatomis bei bendražmogiškomis vertybėmis. Bendradarbiaudami tarpusavyje mokytojai ir mokiniai ieško atsakymų į kylančius egzistencinius, tikėjimo, gyvenimo prasmių klausimus Šventajame Rašte, evangelikų liuteronų mokyme, krikščionybės istorijoje. Taip pat evangelikų liuteronų tikybos pamokų metu mokiniams padedama atskleisti asmenines, bendražmogiškas, krikščioniškas savybes, kuriomis grįstų asmeninį, visuomeninį, krikščionišką gyvenimą.

2.2. Uždaviniai

2.2.1. Pradinio ugdymo uždaviniai

Siekiant evangelikų liuteronų tikybos ugdymo tikslo, mokiniai:

- supranta Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį;
- pažįsta evangelikų liuteronų bažnyčios liturgiją, jos istoriją, evangelikų liuteronų kultūrinį istorinį paveldą, krikščionybės istoriją;
- atranda gyvenime moralės, krikščioniškas, bendražmogiškas vertybes, jomis vadovaujasi savo gyvenime;
- ugdoma atsakomybė už savo poelgius, elgesį grindžiant krikščionišku atsakingumu, krikščioniškomis vertybėmis.

2.2.2. Pagrindinio ugdymo uždaviniai.

Siekiant evangelikų liuteronų tikybos ugdymo tikslo, mokiniai:

- pažįsta Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį;
- susipažįsta su evangelikų liuteronų bažnyčios liturgija, katekizmu, kitais Liuteroniško Tikėjimo Išpažinimo Raštais;
- drauge atranda gyvenime krikščioniškas vertybes, ieško jų sąsajų su gyvenimu, gyvenimą grindžia šiomis vertybėmis;

- išmoksta būti atsakingais už savo pasirinkimus, poelgius, elgesį grindžia bendražmogiškumis, moralinėmis, krikščioniškais vertybėmis.

3. Kompetencijų ugdymas dalyku

Kompetencija	Kompetencijos raiška
3.1. Pažinimo kompetencija	Mokant evangelikų liuteronų tikybos yra skatinamas mokinių žingeidumas, savęs, kito žmogaus, Dievo, pasaulio pažinimas. Perteikiant dalyko žinias, ugdomi mokinių gebėjimai, įgūdžiai (į)vertinti žinias, analizuoti, mokėti tinkamai perteikti informaciją, kritiškai mąstyti, motyvuojami mokytis, kelti klausimus, ieškoti atsakymų, gilinti turimas ir įgyjamas žinias, bei įgyti naujų.
3.2. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija	Evangelikų liuteronų tikybos ugdymo turinys siejamas su mokinių gyvenimu, išgyvenimais, jausmų pasauliu, savivertės supratimu, žmogaus unikalumo atsiskleidimu, rūpinimusi sveikata, savijauta, gyvybe. Tikybos (evangelikų liuteronų) pamokose siekiama ugdyti mokinio savarankiškumą, atsakingumą, nuoširdumą, draugiškumą, bendruomeniškumą, rūpinimąsi ne tik savimi bet ir kitais bendruomenės nariais.
3.3. Kūrybiškumo kompetencija	Evangelikų liuteronų tikybos pamokose ugdomi ne tik mokinių kūrybiniai gebėjimai priimti perteikiamas žinias, jas analizuoti, perteikti kitiems, bet ir skatinimas kūrybinis mąstymas, kuris padėtų kelti klausimus, ieškoti atsakymų, diskutuoti, ieškoti išeičių ir sprendimo būdų iš susiklosčiusių įvairių situacijų.
3.4. Pilietiškumo kompetencija	Evangelikų liuteronų tikybos pamokose akcentuojamas pilietinis tapatumas, socialinis aktyvumas, bendruomeniškumas, atsakingumas, pagalba ne tik sau, šeimos nariui, bet ir kitiems žmonėms. Ugdymo veiklose skatinama, jog mokiniai taptų pilietiškais, socialiai atsakingais Bažnyčios, bendruomenės, visuomenės, šeimos nariais.
3.5. Kultūrinė kompetencija	Evangelikų liuteronų tikybos pamokose ugdomas kultūrinis sąmoningumas, supratingumas, pagarba ne tik savo gyvenamo regiono, tautos, Bažnyčios, bet ir kitų konfesijų, tikybų, religijų, tautų, valstybių kultūroms, tradicijoms.
3.6. Komunikavimo kompetencija	Evangelikų liuteronų tikybos pamokose mokiniai ugdomi ieškoti, surasti, apibendrinti, kritiškai įvertinti informaciją bei sugebėti tinkamai perduoti žmonėms. Taip pat mokiniai ugdomi suprasti ir išmokyti perduoti įvairaus pobūdžio žodinius ir nežodinius pranešimus. Mokiniai skatinami nuoširdžiai bendrauti su kitais žmonėmis ir palaikyti tarpusavio santykius, atsakingai vartoti kalbą, palaikyti konstruktyvų dialogą.

4. Pasiekimų sritys

Pasiekimų sritis	Pasiekimai
(A) Šventojo Rašto pažinimas	<ul style="list-style-type: none"> – (A1) Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį. – (A2) Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.

(B) Tikėjimo turinio pažinimas	– (B1) Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu. – (B2) Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.
(C) Bažnyčia ir liturgija	– (C1) Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime. – (C2) Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.
(D) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas	– (D1) Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.
(E) Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis	– (E1) Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.

5. Pasiekimų raida

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A. Šventojo Rašto Pažinimas				
A1 Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį.				
Supranta ir papasakoja, jog Šventasis Raštas yra Dievo Žodis, ir tai yra išskirtinė knyga.	Supranta ir paaiškina, kaip Dievo Žodis buvo perduodamas iki Šv. Rašto užrašymo ir kaip Šv. Raštas buvo užrašytas ir išliko iki mūsų dienų.	Susipažįsta Senuoju Testamentu (ST) ir Naujuoju Testamentu (NT). Paaiškina kiek knygų sudaro ST, kiek knygų sudaro NT, kokia yra jų struktūra, žanrai.	Įvardija Šv. Rašto svarbumą bei reikšmingumą žodine, rašytine, dvasine prasmėmis.	Paaiškina Šventojo Rašto svarbą tiek Bažnyčios, tiek žmogaus gyvenime. Apibūdina Šventojo Rašto svarbą kalbai, istorijai, kultūrai.
A2 Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus				
Atpasakoja skaitytus Šventojo Rašto tekstus, pasako ką suprato ir išmoko iš kiekvieno Šventojo Rašto teksto.	Skaito pateikiamą Šventojo Rašto tekstą, jį analizuoja, lygina su pateiktu Šventojo Rašto vaizdu.	Pagal nuorodą suranda tekstą Šventajame Rašte, tekstą analizuoja, mokosi perteikti siužetą, dalyvius, jų bruožus, lygina su gyvenimu.	Skaitydamas Šventojo Rašto tekstus, juos analizuoja, sieja su asmeniniu gyvenimu, patirtimi, ieško atsakymų į iškilusius klausimus.	Skaitydamas Šventojo Rašto tekstus, juos analizuoja, interpretuoja, atpažįsta jų aktualumą, sieja su savo gyvenimu, kelia klausimus, ieško atsakymų.
B Tikėjimo turinio pažinimas				
B1 Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu				
Supranta, jog Dievas sukūrė žmogų, suteikė gyvybę, davė gabumus ir įpareigojamus.	Suvokia, jog labai svarbus tikėjimas kiekvieno žmogaus gyvenime. Paaiškina, jog nors žmonės sieja ne tik panašumais, bet ir skirtumais, todėl labai svarbus tarpusavio ryšys.	Svarsto kodėl žmonės tiki Dievu. Nurodo tikėjimo reikšmę žmogaus asmeniniame gyvenime.	Paaiškina, jog tikėjimas tai žmogaus santykis su Dievu. Ieško pavyzdžių Šventajame Rašte.	Analizuoja kaip reikia siekti išlaikyti žmogaus santykį su Dievu ne tik kai džiaugiamasi, bet ir įvairiuose negandose, ligose, išbandymuose. Atranda tikėjimo pavyzdžių kasdienybėje.

B2 Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.				
Supranta ir pasakoja, kad Dievas nori, jog žmonės gyventų dorai ir pasitikėtų Dievu.	Svarsto, kaip žmogus gali būti Dievo draugu ir koks turi būti tarpusavio elgesys.	Argumentuoja, jog Dievas iš žmogaus laukia gėrio, atsispiria neigiamiems dalykams.	Argumentuoja kodėl labai svarbu išlaikyti tikėjimo santykį su Dievu, pasitikėti Jo mokymo tiesomis ir Jo vedimu.	Analizuojant dvasinius dalykus, supranta žemiškosios egzistencijos laikinumą.
C Bažnyčia ir liturgija				
C1 Paaškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.				
Suprasdami, kad yra evangelikai liuteronai, papasakoja dėl ko reikia dalyvauti Bažnyčios gyvenime.	Paaškina, jog bažnyčia yra tikinčiųjų bendruomenė. Pamato galimybes dalyvauti Bažnyčios gyvenime.	Argumentuodami sekmadienių reikšmę, apibūdina, kodėl sekmadieniais taip svarbu eiti į Bažnyčią ir aktyviai dalyvauti Bažnyčios gyvenime.	Vertindami Bažnyčios svarbą, analizuoja krikščioniškų vertybių, esmę ir aktualumą šiandien.	Vertindami, kad yra evangelikai liuteronai, nagrinėja kodėl bažnyčia yra svarbi ne tik jiems, bet ir kaip kitų konfesijų, religijų žmonėms yra svarbi jų bažnyčia.
C2 Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.				
Paaškina, kad bažnyčioje reikia elgtis tinkamai ir mokinasi suprasti ką ir kaip daryti pamaldų metu.	Atpažįsta bažnytines šventes ir apibūdina jas kaip liturginių metų laikotarpio dalimi.	Atpažįsta liturginius veiksmus bažnyčioje, analizuoja kas vyksta liturgijos metu. Mokinasi dalyvauti pamaldose.	Aiškindami giesmės svarbą liuteronų bažnyčioje, mokosi giesmių, aktyviai dalyvauja pamaldose, taip labiau susipažindami su pamaldų liturgija. Žino kokie yra sakramentai liuteronų bažnyčioje ir kokia jų prasmė.	Pagarbiai vertina liturgiją, aktyviai joje dalyvauja. Apibūdina sakramentų svarbą tikinčio žmogaus gyvenime.
D Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas				

D1 Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.				
Girdėdami Šventojo Rašto istorijas įsitikina, kad Dievas mato žmogų visur ir visada, todėl žmogus turi elgtis tinkamai ir atsakingai.	Suvokia Dievo buvimą šalia kiekvieno žmogaus. Aiškinasi kokiam gyvenimui Dievas kviečia žmogų. Įvertina Jėzaus palyginimų reikšmę savo gyvenimui.	Analizuoja koks turi būti krikščioniškas gyvenimas. Aiškinasi kas trukdo gyventi krikščioniškai, kaip pašalinti trikdžius.	Aiškinasi koks yra krikščionio pašaukimas. Analizuoja kaip žmogus turi atsiliepti į pašaukimą.	Analizuoja apie savęs įprasminimą dabartyje ir ateityje.
E Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis				
E1 Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.				
Įsiklausydami į sąžinės balsą, mokosi įsiklausyti į save, susikaupti maldai ir maldoje pabūti su Dievu. Brangindami tarpusavio bendravimą, vertina ryšį su šeimos nariais, giminaičiais, draugais.	Tinkamai ir atsakingai elgdamasis, išmoksta rinktis kas gera ir vengti blogio, mokosi susikoncentruoti įvairiose (kartais netgi pavojingose) situacijose. Brangindami tarpusavio bendravimo mokinas spręsti bendravimo problemas.	Apibūdina pagalbos teikimą ne tik žmonėms, kuriuos pažįsta, bet ir tiems nepažįstamiems, kuriems nutinka nelaimė. Analizuodami žmogaus klaidų pasekmes, aiškinasi, kodėl svarbų susilaikyti nuo negražių žodžių, netinkamų poelgių.	Analizuodami žmonių tarpusavio santykių artumą ar šaltumą, aptaria savo jausmus kitam pozityvius ir negatyvius aspektus. Analizuodami lygiavertį bendravimą, svarsto atvirumo ir kritiškumo santykius su savimi, kitais žmonėmis.	Analizuoja ekumenizmą, tarpreliginį (tarpkonfesinį) dialogą. Apibūdina savo, bendruomenės veiklą, keliamas/iškylančias problemas, ieško sprendimo būdų. Mokosi drauge spręsti, kaip reikia gyventi, elgtis, kad jaustųsi laimingi.

6. Mokymosi turinys

6.1. Mokymosi turinys 1–4 klasei

6.1.1. 1-2 klasė

(A) Šventojo Rašto pažinimas.

(A1) Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį.

Šventasis Raštas – tikras Dievo Žodis (Turinio svarbumas, išskirtinumas, aktualumas).
Dievas mus mokina per Dievo Žodį. (2 Tim 3,16-17).

(A2) Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.

Kas yra Dievas? (Pr 1,1; Išėjimo 20,1; Mt 3, 16-17; Dievas Šventajame Rašte).
Kaip Dievas sukūrė pasaulį? (Pr 1, 1-25. Dievas - Kūrėjas).

(B) Tikėjimo turinio pažinimas.

(B1) Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.

Pirmųjų žmonių sukūrimas (Pr 1,26-29. Žmogus – Dievo kūrinys).

Nuodėmė. Išsiuntimas iš Rojaus (Pr 2,15-17; Pr 3,1-23. Nepaklusnumas, atsiskyrimas nuo Dievo)

Kuo esame panašūs ir kuo skiriamės nuo kitų Dievo kūrinių? (Pr 2,7-9.15-17; Ps 139,13-16. Esame Dievo kūriniai, unikalūs, tarpusavyje susiję).

Dievas nori, jog žmonės būtų geresni (1Pt 3, 8-17. Meilė, gailestingumas, vienybė, geras elgesys Kristuje).

(B2) Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.

Dievo kvietimas sekti Jį (M 4,19-20; Mt 9,9; Mt 11,28)

Dievo Sandora su žmonėmis (Pr 9, 8-17; Jer 31,31-34).

Dievas laimina žmones, kurie Juo tiki, pasitiki, myli visa širdimi ir vykdo visus Jo paliepimus (Pr 12,1-2; Sk 6,22-27; Ef 1,3; Jok 1,12)

Dievas rūpinasi savo tauta (Pakartoto Įstatymo 14,2; Jer 31,1-6; 1Pt 2,9-10).

(C) Bažnyčia ir liturgija.

(C1) Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.

Bažnyčia – Dievo namai (Krikščioniškos giesmės 205,1-2)

Dievo kvietimas ateiti į Bažnyčią (Kun 23,3. Sekmadienis. Šventa diena. Dievas kviečia susitikti Jo namuose).

(C2) Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.

Pamaldos Bažnyčioje (Dievo surinkimas, Dievo Žodis, Sakramentai, išganymas)

Bažnytinės šventės: Adventas, Kalėdos (Kristaus gimimo laukimas, Kristaus gimimo aplinkybės)Gavėnia, Didžioji Savaitė, Velykos (Kristus kentėjo, mirė, prisikėlė. Šv. Velykų šventės prasmė ir šventimas).

(D) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.

(D1) Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.

Dievas padeda suprasti, kas yra gera, o kas bloga (Rom 12,9-21).

Dievas mus visus pažįsta, žino viską, net ką galvojame (Ps 139, 1-12. 17-18.23-24)

Dievas nori ir gali mums padėti būti geresniems (Mt 7, 24-27)

(E) Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis.

(E1) Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.

Dėl ko yra svarbu išsakyti Dievui savo prašymus, padėką, kas neduoda ramybės? (Mt 6,6.9-15; Mk 11, 24-25; Jok 5,13-16)

Kodėl reikia stengtis klausytis, suprasti ir gerbti kitus žmones? (Mt 25, 35-40.44-45; Ef 4, 25-32)

Ar visuomet privalau elgtis sąžiningai? (Lk 6, 30-31.36-38.45)

6.1.2. 3 – 4 klasės

(A) Šventojo Rašto pažinimas.

(A1) Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį.

Kas parašė Šventąjį Raštą? (Dievo įkvėpti žmonės).

Kaip Šventasis Raštas atkeliavo iki mūsų laikų? (Sakytinė ir rašytinė kalba).

Kaip buvo rašomas Šventasis Raštas? (Šventojo Rašto užrašymo būdai).

Evangelija – Geroji Naujiena (kokia yra Geroji Naujiena? Evangelija, evangelistai).

(A2) Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.

Dovydas – Beatliejaus piemuo. Dovydo giesmės (Dovydo pašaukimas. Psalmės).

Saliamono išmintis. Saliamono patarlės (Saliamonas, išmintis, vertybės, Patarlių knyga).

Dievo pranašai – Danielius, Elijas, Amosas, Jeremijas (Pašaukimas, pranašas Biblijoje, televizijos/žiniasklaidos „pranašai“).

(B) Tikėjimo turinio pažinimas.

(B1) Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.

Jonas Krikštytojas – Dievo pasiuntinys (Lk 1, 57-66; Mk 1,1-8; Jn 1, 19-28).

Jėzaus atėjimas į žemę. (Mt 1, 18-24; Gal 4,4; Rom 8,3; Fil 2,6-8).

Jėzus – Dievo Sūnus. (Jn 1, 18; Lk 3, 21-22; Mk 1,9-11)

Jėzaus vaikystė (Mt 1,18-2,23; Lk 2, 1-38; Marija Juozapas, Beatliejus, piemenys, Išminčiai iš Rytų šalies, Erodas, bėgimas į Egiptą, sugrįžimas į Nazaretą).

(B2) Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.

Šėtono pagundos. Jėzus nugali (Mt 4, 1-11; Mk 1, 12-13; Lk 4,1-13).

Jėzaus mokiniai (Mt 4,18-22; Mk 1, 16-20; Lk 5,1-11).

Jėzus ir vaikai (Mt 19,13-15; Mk 10, 13-16; Lk 9, 47; Lk 18, 15-17).

·Kas didžiausias iš žmonių (Mt 18, 1-5; Mk 9, 33-37; Lk 9, 46-48).

(C) Bažnyčia ir liturgija.

(C1) Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.

Bažnyčia – tikinčiųjų bendruomenė (Ef 2, 19-22; Apd 2, 42-47).

Ką krikščionys veikia susirinkę Bažnyčioje? (Dievo Žodžio skelbimas, malda, giesmė, Sakramentai, tikėjimo išpažinimas ir t. t.).

Dėl ko sekmadienis? (Dievas ilsėjosi septintą dieną, trečias Dievo įsakymas).

(C2) Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.

Pagarbus elgesys Pamaldų metu (susikaupimas, rimtis, pagarba, atsakingumas ir kt.)

Kas vyksta pamaldų metu? (Pagrindiniai pamaldų momentai).

Bažnytinės šventės:

Advento ir Kalėdų laikotarpio įvykiai (Kristaus laukimas, gimimas, Jėzaus vardo diena, Trys Išminčiai)
Kaip dera ir nedera elgtis Gavėnios laikotarpiu. Velykų laikotarpio įvykiai Jėzaus laikais (Jėzaus malda, išėjimas į Jeruzalę, Jėzaus suėmimas, nukryžiuavimas, prisikėlimas).

(D) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.

(D1) Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.

Dievas yra visada su žmogumi (Jeremijo 1, 4-10,17-19)

Kristus kalba ir moko palyginimais (Kristaus Palyginimai, žmogaus palyginimai ir jų skirtumai).

(E) Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis.

(E1) Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.

Tarpusavio bendravimo džiaugsmas (Bendravime kylančios problemos, bendravimo taisyklės, bendravimo džiaugsmą suteikiantys pavyzdžiai).

Rinktis kas yra gera, vengti blogio (gėrio ar blogio pasirinkimas, pasirinkimų pasekmės, krikščioniška pagalba suklydusiam artimui, pamatyti gerus pavyzdžius gyvenime).

6.2. Mokymosi turinys 5–8 klasės

6.2.1. 5 klasė

(A) Šventojo Rašto pažinimas.

(A1) Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį.

Šventasis Raštas – 2 dalys (Senasis Testamentas (ST), Naujasis Testamentas (NT)).

Šventajame Rašte apreiškiama Dievo valia, Jo nurodymai žmonėms ir išganymo planas.

(A2) Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.

Mozė – Dievo išrinktasis. (Išėjimo 3, 10-15; Išėjimo 4, 10-17).

Mozės gyvenimas (Išėjimo 2-4 skyriai).

(B) Tikėjimo turinio pažinimas.

(B1) Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.

Dievas rūpinasi žmogumi (Ps 139, 14; Ps 145, 14-19; 1Pt 5,7 Pakartoto Įstatymo 8, 3-4).

Kai suklydau – galiu grįžti pas Dievą (Lk 15, 11-32).

(B2) Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.

Jėzus - veda mane. (Ps 23, Jn 10, 11-18)

Jėzus – Mokytojas (Lk 5,5; Lk 8, 24).

(C) Bažnyčia ir liturgija.

(C1) Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.

Bažnyčios kalendorius – kas tai? (Bažnytinės šventės kalendorius, kuo skiriasi ir kuo panašus su pasaulietiniu kalendoriumi).

Kada Bažnyčia pradeda naujus bažnytinius metus? (Liturginiai-bažnytiniai metai, pasaulietiniai metai).

(C2) Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.

Tikėjimo išpažinimas (Apaštališkasis tikėjimo išpažinimas, ką tikime, mokome, išpažįstame).

· Bažnytinės šventės: Trys Išminčiai, Pelenų trečiadienis, Gavėnia, Prisikėlimas, Dangun žengimas, Šventosios Dvasios atsiuntimas-Sekminės.

(A) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.

(D1) Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.

Gundymas ir išbandymas (Gundymas-viliojimas į nuodėmę, išbandymas – tikėjimo patikrinimas (Pr 22, 1, Jok 1,12-13).

Mes dalijamės gautomis dovanomis (išmintingai tvarkytis su Dievo dovanomis, iš meilės dalintis su kitais (Liuteronybė Kas tai? 241-242 psl.)).

(E) Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis.

(E1) Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.

Atleidimas: gaunamas, suteikiamas (Dievo atleidimas, žmogaus atleidimas (Mt 6, 14-15; Lk 23,34).

Tikėjimas ir geri darbai (geri darbai parodo, kad mūsų tikėjimas gyvas. Ef 2,8-10; Lk 17,10; Gal 5, 22-26; Jok 2,17-23; Liuteronybė Kas tai? 230-233 psl.).

6.2.2. 6 klasė

(A) Šventojo Rašto pažinimas.

(A1) Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį.

Senasis Testamentas (39) + Naujasis Testamentas (27) = Šventasis Raštas (66).

ST – rodo į Kristų, NT – apreiškia Kristų (Gimimas Beatliejuje Mch 5,1-3 Mt 2,1-6; Liuteronybė. Kas tai? 261 psl.).

(A2) Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.

· Išėjimas iš Egipto (Išėjimo 12, 40-42; Išėjimo 12, 50-51; Išėjimo 13, 17–14,30).

10 Dievo įsakymų (Išėjimo 20,1-17).

(B) Tikėjimo turinio pažinimas.

(B1) Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.

Dievas padeda gyvenimo audrose (Mt 8, 23-27; Mk 4,35-41; Lk 8, 22-25).

Kiekvienas esame Dievui svarbus žmogus (Iz 43, 1-7; Mt 10, 26-32; Mt 11, 25-30).

(B2) Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.

Jėzus Kristus – Ganytojas, surenkantis visus į kaimenę (Ps 23; Jn 10, 1-18).

Jėzus suranda paklydusį, atleidžia, guodžia ir stiprina jį (Mt 18, 12-14; Lk 15, 1-7, Lk 15, 8-10).

(C) Bažnyčia ir liturgija.

(C1) Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.

Bažnyčios gyvenimas – tai ne tik pamaldos? (Krikščioniška tarnystė, diakonija, švietėjiška, socialinė, dvasinė veikla. Hbr 10,25; Jn 15,5; Ps 84,11; Lk 2,41-49; Gal 6,6-10).

Giesmės krikščionio gyvenime (Kol 3,16; šlovinimo, padėkos, prašymo ir pan. giesmės kiekvienu gyvenimo momentu) (Giesmynas „Krikščioniškos giesmės“).

(C2) Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.

Tėve mūsų malda (Ištikimųjų dangiškojo Tėvo vaikų ir Kristaus Bažnyčios malda. Mt 6, 9-13; Lk 11, 2-4; Gal 1,5; Hbr 13,21, Apr 1,6).

Bažnytinės šventės: Palmių (Verbų) sekmadienis, Didysis Ketvirtadienis, Didysis Penktadienis, Prisikėlimas, Šventosios Trejybės šventė, Pjūties padėkos šventė.

(B) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.

(D1) Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.

Pašaukimas (Ef 4,1-4; 2Tes 1,11-12; 2Pt 1,10; Rom 11,29. kunigų, vienuolių, krikščioniškas, profesija, darbas?) (pvz. Konfirmantų knyga, 134 psl.).

Kryžiaus ženklas (paliudijimas, kad esam išganyti, persižegnojimas) (Liuteronybė. Kas taip? 218-219 psl).

(E) Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis.

(E1) Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.

Ar visuomet pasielgčiau kaip Gerasis Samarietis? (užuojauta, gailėstingumas, kilniaširdingumas, gerumas, pagalba ir kt. Lk 10, 29-37).

(A) Šventojo Rašto pažinimas.

(A1) Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį.

Šventasis Raštas – svarbi ir unikali knyga (knygų stiliai: istorinės, pranašų, poezijos, patarlių laiškai, kt.).
Šventasis Raštas – amžinai išliekantis Dievo Žodis (liudija kas buvo nuo pasaulio pradžios iki to kas krikščionio laukia amžinybėje).

(A2) Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.

Jėzaus Kristaus Krikštas (Mt 3, 13-17; Mk 1, 9-11; Lk 3, 21-22; Jn 1, 29-34).

Jėzaus Kristaus Paskutinė Vakariene su mokiniais (Mt 26, 17-29; Mk 14, 12-25; Lk 22, 7-23; Jn 13, 21-30; 1 Kor 11, 23-26).

(B) Tikėjimo turinio pažinimas.

(B1) Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.

Igimta nuodėmė. Padarytos nuodėmės (1 Jn 3,4; Rom 7, 18-20; Jn 3, 5-6; Jok 4,17; Rom 1,32; 1 Tim 1,13; 1 Tim 5,22; 2 Jn 11; Pr 18,20; Pr 4,10; Išėjimo 22, 21 – 24; Mal 3, 5; Am 1,13; Kun 19,2; Mt 5,48) (Konfirmantų knyga 54-56 psl.).

Įstatymas ir Evangelija (Rom 3,20-28; Rom 7,7; 1 Jn 2,2; Ef 5,2). (Liuteronybė. Kas tai? 121-127 psl.; Konfirmantų knyga 52-53.56-57 psl.).

(B2) Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.

Dievo duotų įsakymų vykdymas. (Dievo įsakymų analizavimas, vykdymas) (Mažojo Katekizmo I dalis).
Tikėjimo išpažinimo reikšmė krikščioniui. (Tikiu į Dievą Tėvą, į Sūnų, į Šv. Dvasią. Mažojo katekizmo II dalis).

(C) Bažnyčia ir liturgija.

(C1) Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.

Išpažintis ir atleidimas (absoliucija) (Jok 5,16; Mt 9,1-8). (Liuteronybė. Kas tai? 133-139 psl.).

Dangaus Raktų galia (Mt 16,19; Mt 18,18; Jn 20, 22-23). (Mažojo Katekizmo V dalis). (Konfirmantų knyga 115-119 psl.).

(C2) Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.

Maldos svarba tikinčiojo gyvenime (Tėve mūsų maldos dalys) (Mažojo Katekizmo IV dalis).

Šventojo Krikšto sakramentas. (Mažojo Katekizmo IV dalis). (Konfirmantų knyga 108-114 psl.).

Šventosios Vakarienes sakramentas. (Mažojo Katekizmo VI dalis) (Konfirmantų knyga 120-124 psl.).

(C) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.

(D1) Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.

Konfirmacija. Kas tai? Kodėl to reikia? (Konfirmantų knyga, 5-6 psl.).

Viskam yra metas (Kiekvienas Bažnyčios metų laikas – pasakojimo apie Jėzų dalis.) (Liuteronybė. Kas tai? 214-215 psl.).

Artimo samprata ir buvimo drauge būdai. (Lk 10, 29-37., Kas yra artimas, buvimo drauge būdų ieškojimas ir išsakymas, dėl ko kiekvienas suprantame, įvardijame skirtingai).

(E) Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis.

(E1) Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.

Martyno Liuterio Mažasis Katekizmas (Konfirmantų knyga, 7-8 psl.)

Martyno Mažvydo Katekizmo reikšmė bažnyčiai ir Lietuvai. (Konfirmantų knyga, 8 psl.).

Krikščioniškos konfesijos (jų svarba gyvenime, kaip susijusios su manimi, mano draugais).

Savo ir kitų teigiamos savybės. (pozityvūs ir negatyvūs jausmai kitam, jų aspektai).

6.2.4. 8 klasė

(A) Šventojo Rašto pažinimas.

(A1) Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį.

Šventasis Raštas – kaip žemėlapis, rodantis mums Kelią – Jėzų Kristų (Jn,14, 6).

Dievo Žodis visada pasiekia savo tikslą (Iz 55, 10-11).

(A2) Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.

Trivienis Dievas (Iz 44,6; Įst 4,35; Įst 6, 4-19; 1 Kor 8,6; Pr 1,26; Mt 3,16-17; Mk 1,10-11; Jn 1,32-34). (Konfirmantų knyga, 13-14 psl.).

Dievo savybės (Ps 40,11; Ps 51,3; Ps 54,3; Ps 85,7; Ps 59,5; Ps 80,4; Jn 3,16; Ps 85,2-8; Ps 86,15; Rom 1,16-17; 1 Jn 4,8-10) (Konfirmantų knyga 13 psl.).

(B) Tikėjimo turinio pažinimas.

(B1) Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.

Žemiškasis ir dvasinis gyvenimas. (panašumai, skirtumai, žemiškieji ir dvasiniai poreikiai bei pokyčiai, laikinumas, amžinumas, tiesos ir klaidos santykis).

Visuotinė bažnyčia. Neregimoji, Regioji Bažnyčia. (Konfirmantų knyga, 86-90 psl.).

(B2) Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.

Pasitikėjimas Dievu ir Jo mokymo tiesomis (Pasitikėjimo Dievu svarba, pasitikėjimas Dievo mokymo tiesomis, Dievo klausymas, Jo garbinimas, dėkojimas Jam).

Žmogaus santykis su Dievu. (svarbus, unikalus, asmeniškasis tikinčiojo santykis su Dievu).

(C) Bažnyčia ir liturgija.

(C1) Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.

Dievas atsako į maldą tinkamu laiku ir savitu būdu (ko turime prašyti, į ką kreiptis, kur ir kada melstis).
Giesmė – kaip Dievo Žodžio perdavimo priemonė. (Liturginio laikotarpio, dėkojimo, Krikšto, kt. giesmės.
Giesmynas „Krikščioniškos giesmės“).

(C2) Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.

Bažnytinių metų laikotarpiai ir spalvos (Liuteronybė. Kas tai? 216-217 psl.).
Jėzaus Kristaus Bažnyčia (2 Tim 1,8-11; Ef 1,15-23; Ef 4,1-16; Kol 1,15-20; 1 Kor 6,11; Gal 3,26-29; 1 Pt 2,9-10; Hbr 10,25; Ef 2,19-22)

(D) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.

(D1) Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.

Kaip laikas keičia žmogaus gyvenimą? (kas pastovu, laikina, amžina, keičiasi, nesikeičia).
Artimo meilė (meilės vertė, idealo svarba, už ką vertinamas kitas).
Kas yra meilė? (kuo meilė skiriasi nuo simpatijos, susižavėjimo).
Savo ir kitų teigiamos ir neigiamos savybės (teigiamos, neigiamos savybės, jų įtaka tarpusavio bendravimui, savo teigiamų ir neigiamų jausmų ir savybių kitam aspektai).

(E) Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis.

(E1) Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.

Žmonių tarpusavio santykiai (santykių artumas, santykių šaltumas, nutolimas vieni nuo kitų).
Kodėl turiu būti su savo artimu tiek džiaugsme, tiek nelaimėje, varge. (Dievas nepaliekia nė vieno žmogaus; tai žmogaus pašaukimas būti drauge visuose gyvenimo įvykiuose).
Kiekvieno žmogaus, kaip asmenybės, unikalumas (Tarpusavio bendravimo klausimai, bendravimo su kitu žmogumi ypatumai, fiziniai pokyčiai, jausmai).

6.3. Mokymosi turinys. 9–10 klasės

6.3.1. 9 klasė

(A) Šventojo Rašto pažinimas.

(A1) Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį.

Šventasis Raštas – gyvenimo ir mokymo pagrindas.
Dievo Žodis labai svarbus ir reikšmingas (2 Tim 3, 16-17).

(A2) Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.

Naujasis Testamentas kaip istorinis šaltinis (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 16-22 psl.).
Viskas, kas egzistuoja yra sukurta Dievo (Tikėjimu suvokiame, kad Dievas sukūrė pasaulį Dievo Žodžiu).

(B) Tikėjimo turinio pažinimas.

(B1) Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.

Dievo Įstatymas padeda pažinti nuodėmę (Rom 7,12; Rom 7,7-8; Rom 3,1-20; Lk 16,17; 1Jn 3,4; Jn 1,17; Jok 2,8-11).

Iš kur žinau kada elgsiuosi gerai, o kada blogai? (Šv. Raštas, geras, blogas elgesys, sąžinė, vidinis balsas, Dievo balsas).

Politinės, socialinės ir religinės sąlygos Palestinoje Jėzaus Kristaus gimimo laikotarpiu (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 8-13 psl.).

(B2) Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.

Kaip Dievas veikia tikinčių žmonių gyvenimą (Zacharijas, Elzbieta, Zacharijo giesmė. Lk 1,5-25; Lk 1,67-79).

Jėzaus Kristaus jaunystė (Lk 2,39-52. William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 29-31 psl.)

Jėzaus Kristaus ankstyvoji tarnystė (Jn 1,29-4,54. William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 32-38 psl.).

(C) Bažnyčia ir liturgija.

(C1) Paaškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.

Didžiosios Jėzaus Kristaus veiklos pradžia Galilėjoje (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 39-42 psl.).

Kalno pamokslas (Mt 5-7. Lk 6, 20-49. William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 42-43 psl.).

Malda namuose (Ryto, Vakaro malda, malda prie stalo, asmeninė, šeimos, visuotinė malda).

(C2) Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.

Bažnytinių švenčių reikšmė krikščionio gyvenime (kiekvienos šventės esmės/reikšmės paaikškinimas ir jų svarba krikščioniui).

Pamaldos - Išganymo istorija. (Pamaldos, pamaldų struktūra, tarnavimas, šlovinimas ir kt. (Liuteronybė. Kas tai? 192-195 psl.).

Liuteronų pamaldų tvarka - Žodžio liturgija (Liuteronybė. Kas tai? 199-202 psl.).

(E) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.

(D1) Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.

Bažnyčios įkūrimas (Sekminės, Bažnyčia, įkūrimas Apd 2, 1-47) (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 59-63 psl.).

Pirmosios misijos (Pilypas, Petras, Sauliaus atsivertimas) (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 64-67 psl.).

Dievo buvimo simboliai (Sakykla, Altorius, Presbiterija ir kt.) (Liuteronybė. Kas tai? 207-208 psl.).

(E) Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis.

(E1) Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.

Kodėl reikia saugoti gyvybę? (Pagarba savo bei kitų gyvybei, rūpinimasis kūno ir dvasios sveikata).

Liuteronybės „Solas“ (Sola Scriptura, Sola gratia, Sola Fide, Solus Christus) (Liuteronybė. Kas tai? 14-15 psl.).

Nuteisinimas per malonę. (atpirkimas, malonė per tikėjimą Kristumi, krikščioniškas gyvenimas ir išpažinimo esmė) (Liuteronybė. Kas tai? 37-38 psl.).

Tvirtas tikėjimas (Krikščioniškos vilties pamatas, tikėjimas informuoja sąžinę, laisvė rinktis) (Liuteronybė. Kas tai? 57-60 psl.).

Tikėjimo išpažinimas (Kas yra liuteronas? Ką reiškia būti liuteronu?) (Liuteronybė, kas tai? 172-175 psl.).

6.3.2 10 klasė

(A) Šventojo Rašto pažinimas.

(A1) Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį.

Šventasis Raštas – amžinojo gyvenimo žodžiai.

Viešpaties Žodis yra mūsų tikėjimo, gyvenimo pamatas ir išlieka amžinai (Jn 20, 30-31).

(A2) Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.

Kiti rašytiniai šaltiniai (Juozapo Flavijaus, Apaštališkųjų Tėvų raštai, pagonių rašytojai. Istorinių faktų sugretinimas su Naujojo Testamento faktais (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 22-24 psl.).

Dievo sukurtas pasaulis ir kitos pasaulio sukūrimo teorijos (palyginti Šventajame Rašte aprašomą pasaulio sukūrimą su moksliniais pasaulio sukūrimo aiškinimais).

(B) Tikėjimo turinio pažinimas.

(B1) Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu.

Ar vadovaujantis Dievo Įstatymu galiu atskirti kas yra gera, o kas yra bloga? (Rom 3,1-20; Išėjimo 20, 1-17; Gal 6,1-10; Rom 13,7-9; Rom 13,8-10; Mch 6,8; Mk 12,29-33; Mt 7,12; Gal 5, 22-25; Jn 13,34-35).

Jėzaus Misija žemėje (Dievo karalystės skelbimas, Išganymas, Atpirkimas, Prisikėlimas, Amžinasis gyvenimas).

Malonė – liuteronams būdingas mokymas. Malonės priemonės. (Liuteronybė. Kas tai? 272 psl., Konfirmantų knyga 134 psl., William Arndt Krikščioniško tikėjimo pagrindai 55-59 psl.).

(B2) Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.

Ką gali padaryti tik Jėzus Kristus? (Jėzaus dieviškumas, nuodėmių atleidimas, išgelbėjimas, Prisikėlimas).
Jėzus gydo (Dešimt Raupsuotojų, Jericho Neregiai, Išgydymai Kafarnaume ir kt.)
Vėlyvoji Jėzaus Kristaus tarnystė (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 47-57 psl.).

(C) Bažnyčia ir liturgija.

(C1) Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.

Jėzaus stebuklai. (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 44-45 psl.).
Jėzaus pasitraukimai iš Galilėjos (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 45-46 psl.).

(C2) Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.

Tinkamas Bažnytinių švenčių praktikavimas (Sąmoningas dalyvavimas, paaiškinamos šventimo priežastys).
Sakramentai ir apeigos. Ką tai reiškia? (Liuteronybė. Kas tai? 195-196 psl.).
Liuteronų pamaldų tvarka – Šventosios Vakarienės liturgija (Liuteronybė. Kas tai? 202-204 psl.).

(D) Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.

(D1) Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.

Krikščionių persekiojimai (Pirmųjų krikščionių persekiojimai. Šių laikų krikščionių persekiojimai) (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 63-64 psl.).
Bažnyčia iki pirmojo amžiaus pabaigos. (Misijos, Persekiojimai). (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 68-78 psl.).
Ne kas kita, kaip tikėjimas (Tikėjimas, garbinimo apeigos, krikščionių susirinkimas, kt.) (Liuteronybė. Kas tai? 209-211 psl.)

(E) Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis.

(E1) Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.

Aš esu atsakingas už Dievo Kūrinių. (Žmogaus atsakomybė už žmogų, gamtą, gyvūnus, pasaulį).
Liuteroniškas dvasingumas (Kristus, atleidimas, Dvasios vaidmuo, pamaldumas, malda, dvasingumas) (Liuteronybė. Kas tai? 81-84 psl.).
Susitaikymas su Dievu (Jn 3,16; 2Kor 5,19). (Liuteronybė. Kas tai? 39-44).
Tikėjimo pavyzdžiai (Šventieji, bendravimas, bendruomenė, minėjimai) (Liuteronybė. Kas tai? 86-88 psl.).
Ar negalime visi sutarti? (Susirinkimas, Krikščionių vienybė, Ekumenizmas) (Liuteronybė. Kas tai? 101-103 psl.)

7. Pasiekimų vertinimas

Dorinio ugdymo (etikos ir tikybos) dalykų mokymosi pasiekimai vertinami ir fiksuojami mokyklos Tarybos nustatyta tvarka. Vertinant dorinio ugdymo mokymosi rezultatus, svarbu susitarti dėl aiškių vertinimo kriterijų, jie turi būti žinomi ir mokiniams, ir jų tėvams. Kriterijai turėtų būti vienodi vertinant abiejų dalykų – tiek etikos, tiek tikybos – mokymosi rezultatus, atitinkantys programoje aprašytus pasiekimų lygius kiekvienam

koncentruoti. Pasiekimų lygių požymiai aprašyti išskiriant keturis pasiekimų lygius: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis. Pasiekimų lygiai siejami su mokinio pasiekimų įvertinimu pažymiais: slenkstinis lygis (I) – 4, patenkinamas lygis (II) – 5-6, pagrindinis lygis (III) – 7-8, aukštesnysis lygis (IV) – 9-10. Vertinama tik tai, ko mokiniai buvo mokomi. Pateikiant vertinimo informaciją akcentuojama ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė mokiniai. Būtina gerbti mokinio pasaulėžiūrinį apsisprendimą, nuomonių įvairovę, tai neturėtų būti sudedamoji vertinimo dalis.

Rekomenduojama dorinio ugdymo pasiekimus vertinti pasirenkamais pažangos fiksavimo būdais: pažymiais, „įskaityta“, „neįskaityta“, „padarė pažangą“, kaupiamuoju vertinimu, pažangos stebėjimo ir vertinimo aplanku ir pan. Pradinio ugdymo klasėse naudojami pasiekimų aprašai, mokyklos sprendimu jie gali būti naudojami ir vyresnėse klasėse.

Dorinio ugdymo pamokose labai svarbus formuojamasis ugdomasis vertinimas, kai ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), planuoti savo veiklas ir siekinius. Taikomas įsivertinimas padeda apmąstyti procesą ir numatyti tolimesnius žingsnius, jis gali būti naudojamas užduoties, pamokos pabaigoje, taip pat baigus tam tikrą temą arba apibendrinant vienai pasiekimų sričiai priklausančias temas.

Diagnostinis vertinimas atliekamas baigus tam tikrą mokymosi temą ar periodą arba jį pradėdant. Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą. Pateikiant užduotis mokiniams, turėtų būti paaiškinama, ką reikia atlikti, kaip bus vertinamas darbas, ką reiškia užduotį atlikti gerai.

Mokinių pasiekimų vertinimas ir stebima pažanga yra komunikuojama tėvams mokyklos nustatyta tvarka. Mokinių dorinio ugdymo pasiekimai viešai tarpusavyje nelyginami, vertinimo informacija mokiniams ir tėvams pateikiama individualiai

8. Pasiekimų lygių požymiai

1- 2 klasės

Pasiekimų lygiai			
A Šventojo Rašto pažinimas			
Slenkstinis lygis	Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
A1 Pasako, jog Šventasis Raštas yra Dievo Žodis, todėl tai yra išskirtinė knyga.	A1 Įvardija, kad Šventasis Raštas yra Šventa knyga ir jos Autorius yra Dievas.	A1 Paaškina, kaip Dievas perduoda Savo Žodį žmonėms bei kaip Šventasis Raštas buvo užrašytas.	A1 Papasakoja, kuo Šventasis Raštas išsiskiria iš kitų knygų. Išreiškia norą visuomet klausytis Dievo Žodžio.
A2 Išklauso ir pasako Šventojo Rašto ištraukos momentus.	A2 Perskaito Šventojo Rašto tekstą ir bando atpasakoti skaitytą tekstą.	A2 Įvardija pamokančius Šventojo Rašto tekstų aspektus.	A2 Kūrybiškai pristato klasės draugams perskaitytas Šventojo Rašto ištraukas.
B Tikėjimo turinio pažinimas			
B1 Pasako, jog Dievas sukūrė pasaulį ir žmogų.	B1 Skiria Dievo ir žmogaus kūrinis.	B1 Apibūdina, jog Dievas yra visa ko	B1 Vaizdžiai perteikia draugams Šventojo Rašto

		Kūrėjas, bei kodėl suteikė žmogui gyvybę.	istorijas apie pasaulio ir žmogaus sukūrimą.
B2 Papasakoja dėl ko Dievas nori, kad žmogus pasitikėtų Dievu.	B2 Paaiškina dėl ko visi esame svarbūs Dievui ir vieni kitiems.	B2 Apibūdina, jog Dievas sukūrė visus žmones su gabumais, talentais, ir dėl ko esame vieni kitiems reikalingi.	B2 Įvardija savo bei kitų teigiamas savybes, tinkamo bendravimo svarbą. Apibūdina, doro gyvenimo aspektus ir pasitikėjimo Dievu, vienas kitu svarbą.
C Bažnyčia ir liturgija			
C1 Papasakoja kuo bažnyčia skiriasi nuo kitų pastatų.	C1 Apibūdina išorinius bažnyčios požymius.	C1 Nurodo bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime.	C1 Sugeba paaiškinti dėl ko reikia aktyviai dalyvauti Bažnyčios gyvenime.
C2 Įvardija, jog bažnyčioje reikia elgtis tinkamai.	C2 Nurodo tinkamo elgesio bažnyčioje svarbą ir įvardija, jog turi jausti pagarbą bažnyčios bendruomenei.	C2 Apibūdina kas yra pamaldos ir tikinčiojo elgesį pamaldų metu.	C2 Su artimųjų pagalba tinkamai elgiasi bažnyčioje ir pateikia pavyzdžių kaip tikintysis aktyviai dalyvauja pamaldose.
D Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1 Pasako kas yra geras ir kas yra blogas elgesys.	D1 Įvardija kodėl žmogus turi būti atsakingas ir kodėl turi elgtis tinkamai.	D1 Nurodo blogo elgesio pasekmes ir gero atsakingo elgesio poveikį tikinčio gyvenimui.	D1 Su mokytojo pagalba analizuoja Šventojo Rašto ištraukas ir pateikia pavyzdžių.
E Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis			
E1 Su pagalba paaiškina kas yra draugystė su kitu žmogumi.	E1 Įvardija kaip susidraugauti su Dievu.	E1 Įvardija Jėzaus gerus darbus ir pasako ko gali iš Jėzaus pasimokyti.	E1 Siūlo idėjas kaip išlaikyti ryšį su Dievu, šeimos nariais, draugais.

3 - 4 klasės

Pasiekimų lygiai			
A Šventojo Rašto pažinimas			
Slenkstinis lygis	Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis

A1 Pasako, jog Šventąjį Raštą parašė Dievo įkvėpti žmonės.	A1 Supranta ir paaiškina kaip Dievo Žodis buvo perduodamas iki užrašymo.	A1 Įvardija Šventojo Rašto užrašymo būdus, jų panašumus, skirtumus.	A1 Apibūdina pagrindinius Šv. Rašto perdavimo etapus, bei kaip išliko iki mūsų dienų.
A2 Perskaito pateiktą tekstą, pasako, jog Šventasis Raštas skaitomas pagal tam tikrą nuorodą (knyga, skyrius, eilutė).	A2 Pagal pateiktas nuorodas suranda tekstus Šventajame Rašte, tekstus analizuoja.	A2 Palygina Šventojo Rašto tekstus su vaizduojamais Šventojo Rašto vaizdais.	A2 Įvardija Šventojo Rašto tekstų ir įvykių reikšmę šiandieniniame mūsų gyvenimo kontekste.
B Tikėjimo turinio pažinimas			
B1 Su pagalba įvardija, kad Jėzus yra ne tik Žmogus, bet ir Dievas.	B1 Paaiškina, jog žmonės sieja ne tik panašumai, bet ir skirtumai.	B1 Nusako koks yra žmonių tarpusavio ryšio svarbumas ir reikalingumas.	B1 Įvardija tikėjimo svarbą žmogaus gyvenime ir priežastis kodėl žmonės tiki Dievu.
B2 Su pagalba pasako, jog Jėzus Dievo Sūnus, kuris atėjo į šį pasaulį.	B2 Nusako Jėzaus panašumus ir skirtumus nuo kitų žmonių.	B2 Įvardija kaip žmogus gali tapti Dievo draugu ir dėl ko tai labai svarbu.	B2 Analizuoja ir pateikia pavyzdžių koks turi būti tarpusavio elgesys.
C Bažnyčia ir liturgija			
C1 Nusako kuo Bažnyčia skiriasi nuo kitų pastatų.	C1 Įvardija, jog Bažnyčia yra tikinčiųjų bendruomenė.	C1 Įvardija, jog pagal Dievo įsakymą sekmadienį turime būti Bažnyčioje ir dalyvauti pamaldose.	C1 Pamato ir nusako galimybes kaip galėtų dalyvauti Bažnyčios gyvenime.
C2 Su pagalba nurodo kokias žino bažnytines šventes. Pabando jas paaiškinti.	C2 Atpažįsta bažnytines šventes ir jas apibūdina.	C2 Įvardija bažnytinių švenčių ir kitų švenčių skirtumus.	C2 Apibūdina kaip bažnytinės šventės yra liturginių metų laikotarpio dalis.
D Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			

D1 Iš pateiktų pavyzdžių nusako Dievo buvimą šalia kiekvieno žmogaus.	D1 Aiškinasi kokiam gyvenimui Dievas kviečia žmogų.	D1 Atpažįsta ir įvardija žmogaus gyvenimo su Dievu pranašumus.	D1 Įvertina Jėzaus palyginimų svarbą ir įvardija Jėzaus palyginimų reikšmę savo gyvenime.
E Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis			
E1 Su pagalba nurodo kas yra tinkamas ir atsakingas elgesys.	E1 Apibūdina kaip tinkamai ir atsakingai elgdamasis gali išmokti rinktis kas gera ir vengti bloga.	E1 Įvardija kas ir kaip galėtų padėti išmokti susikoncentruoti įvairiose situacijose.	E1 Įvertindami ir brangindami tarpusavio santykius, analizuoja kaip mokintis spręsti bendravimo problemas.

5 – 6 klasės

Pasiekimų lygiai			
A Šventojo Rašto pažinimas			
Slenkstinis lygis	Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
A1 Žino Šventojo Rašto pagrindines dalis – Senasis Testamentas (ST) ir Naujasis Testamentas (NT)	A1 Paaiškina kiek knygų sudaro Senąjį Testamentą, kiek knygų sudaro Naująjį Testamentą.	A1 Atpažįsta Šventojo Rašto tekstų struktūrą žanrus.	A1 Pristato Šventojo Rašto mokymo (apie Dievo valią, nurodymus žmonėms, išganymo planą, Jėzų Kristų) sąsajas su žmogaus gyvenimu.
A2 Nusako kaip reikia ieškoti tekstą Šventajame Rašte ir stengūsi surasti nurodytą tekstą.	A2 Pagal nuorodą suranda tekstą Šventajame Rašte, tekstą analizuoja.	A2 Perteikia Šventojo Rašto tekstų siužetus, dalyvius, jų bruožus.	A2 Analizuodami pateiktus Šventojo Rašo tekstus lygina su gyvenimu.
B Tikėjimo turinio pažinimas			

B1 Savais žodžiais nusako kas yra tikėjimas ir pasitikėjimas.	B1 Įvardija kas yra tikėjimas kitu žmogumi, ir kas yra tikėjimas Dievu.	B1 Analizuodamas Šventojo Rašto tekstus svarsto kodėl žmonės tiki Dievu.	B1 Nurodo tikėjimo reikšmę žmogaus asmeniniame gyvenime ir gali pateikti pavyzdžių.
B2 Savais žodžiais pasako kaip supranta kas yra blogis ir kas yra gėris.	B2 Įvardija iš kur kyla gėris.	B2 Argumentuoja, jog Dievas iš žmogaus laukia gėrio.	B2 Analizuodami pateiktus Šventojo Rašto tekstus pateikia kaip reikia atsispirti neigiamiems dalykams.
C Bažnyčia ir liturgija			
C1 Su pagalba pasako, kuo sekmadienis yra kitokia diena nei kitos savaitės dienos.	C1 Apibūdina sekmadienių reikšmę žmogaus gyvenime.	C1 Įvardija dėl ko labai svarbu sekmadieniais būti bažnyčioje.	C1 Argumentuotai įvardija dėl ko reikia aktyviai dalyvauti Bažnyčios gyvenime.
C2 Padedant atpažįsta liturginius veiksmus.	C2 Apibūdina kas vyksta liturgijos metu.	C2 Įvardija liturgijos momentus ir šventes.	C2 Pateikia elgesio pamaldų metu taisykles.
D Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1 Pateiktuose tekstuose atpažįsta pamokančias istorijas.	D1 Šventajame Rašte randa pamokančius pavyzdžius ir juos paaiškina	D1 Iš pavyzdžių aiškinasi, analizuoja koks turi būti krikščioniškas gyvenimas.	D1 Aiškinai kas trukdo gyventi krikščioniškai ir pateikia pavyzdžių kaip pašalinti trikdžius.
E Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis			
E1 Su pagalba atpažįsta veiksmų ir pasekmių ryšį.	E1 Apibūdina pagalbos svarbą ir reikalingumą įvairiuose gyvenimo momentuose.	E1 Analizuoja žmogaus klaidų pasekmes. Pateikia pavyzdžių.	E1 Įvardija kodėl yra svarbu susilaikyti nuo negražių žodžių, netinkamų poelgių, ką ir kaip reikėtų daryti taip pasielgus.

7 – 8 klasės

Pasiekimų lygiai			
A Šventojo Rašto pažinimas			
Slenkstinis lygis	Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis
A1 Su pagalba paaiškina, jog Šventasis Raštas yra labai unikali ir reikalinga knyga.	A1 Paaiškina kuo Šventasis Raštas yra svarbus ir reikšmingas.	A1 Įvardija Šventojo Rašto svarbumą ir reikšmingumą žodine ir rašytine prasmėmis.	A1 Nurodo Šventojo Rašto svarbumą ir reikalingumą dvasine prasme, iliustruoja pavyzdžiais.
A2 Su pagalba paaiškina dėl ko labai svarbus Šventojo Rašto skaitymas.	A2 Analizuoja skaitomus Šventojo Rašto tekstus. Stengiasi juos papasakoti .	A2 Įvardija kaip Šventojo Rašto tekstai siejasi su asmeniniu gyvenimu ir patirtimi.	A2 Pasitelkiant Šventojo Rašto tekstais ieško atsakymų į iškilusius klausimus.
B Tikėjimo turinio pažinimas			
B1 Su pagalba paaiškina žmonių tarpusavio santykių svarbą.	B1 Nurodo bendravimo su Dievu reikalingumą.	B1 Įvardija tikėjimą Dievu, kaip santykį tarp žmogaus ir Dievo.	B1 Analizuojant Šventojo Rašto tekstus, pristato pavyzdžius žmogaus tikėjimo ir pasitikėjimo Dievu svarbą.
B2 Su pagalba atpažįsta Dievo veikimą asmeniniame žmogaus gyvenime.	B2 Paaiškina kaip ir dėl ko reikia išlaikyti žmogaus tikėjimo Dievu santykį.	B2 Įvardija pasitikėjimo Dievo mokymo tiesomis reikalingumą žmogaus gyvenime.	B2 Analizuoja Dievo vedimą svarbą dvasiniame gyvenime ir pristato kaip tai keičia žmogaus gyvenimą.
C Bažnyčia ir liturgija			

C1 Atpažįsta, jog Bažnyčia yra Dievo namai, kuriuose susirenka tikintieji Dievu.	C1 Įvardija krikščioniškas vertybes tikinčiojo gyvenime.	C1 Paaiškina krikščioniškų vertybių esmę ir aktualumą. Pateikia pavyzdžių.	C1 Apibūdina maldos svarbą krikščionio gyvenime. Pasako pavyzdžių iš Šventojo Rašto.
C2 Aiškindamasis giesmės svarbą liuteronų bažnyčioje, mokosi giesmių.	C2 Paaiškina aktyvaus dalyvavimo pamaldų liturgijoje svarbą.	C2 Įvardija kokie yra sakramentai liuteronų bažnyčioje.	C2 Tiksliai apibūdina sakramentų prasmę.
D Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1 Pasako kas yra artimas žmogus.	D1 Paaiškina meilės artimui aspektus ir buvimo drauge būdus.	D1 Aiškinantis koks yra krikščionio pašaukimas, įvardija kaip žmogus turi atsiliepti į pašaukimą.	D1 Sieja pašaukimą su krikščionišku gyvenimu bei apibūdina tikėjimo svarbą kritinėse situacijose.
E Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis			
E1 Su pagalba nusako žmonių tarpusavio bendravimo aktualumą.	E1 Paaiškina žmonių tarpusavio santykių artumą ir šaltumą.	E1 Aptaria žmogaus jausmus kitam žmogui, pozityvius, negatyvius aspektus. Nusako pagarbos kitam ir sau svarbą gyvenime.	E1 Įvardija lygiaverčio bendravimo reikalingumą, svarbumą, svarsto atvirumo ir kritiškumo santykius su savimi, kitais žmonėmis

9 – 10 klasės

Pasiekimų lygiai			
A Šventojo Rašto pažinimas			
Slenkstinis lygis	Patenkinamas lygis	Pagrindinis lygis	Aukštesnysis lygis

A1 Su pagalba paaiškina, jog Šventasis Raštas yra žmogaus tikėjimo ir gyvenimo pagrindas.	A1 Paaiškina Šventojo Rašto svarbą Bažnyčioje.	A1 Įvardija Šventojo Rašto svarbą žmogaus gyvenime.	A1 Atpažįsta ir apibūdina Šventojo Rašto svarbą kalbai, istorijai, kultūrai.
A2 Skaito Šventojo Rašto tekstus ir bando perteikti jų turinį.	A2 Analizuoja ir interpretuoja skaitomus Šventojo Rašto tekstus.	A2 Atpažįsta skaitomų Šventojo Rašto tekstų aktualumą, sieja su savo gyvenimu.	A2 Apibendrina Šventojo Rašto naudojimą, kelia klausimus, ieško atsakymų.
B Tikėjimo turinio pažinimas			
B1 Su pagalba pateikia informaciją apie Jėzaus asmenį ir misiją.	B1 Analizuoja kaip žmogus turi siekti išlaikyti santykį su Dievu.	B1 Įvardija būdus kaip žmogus gali išlaikyti santykį su Dievu kai patiria negandas, ligas, išbandymus.	B1 Apibendrinant Šventojo Rašto tekstus atranda tikėjimo pavyzdžių kasdienybėje.
B2 Atpažįsta pagrindines tikėjimo tiesas.	B2 Ieško atsakymų klausimus apie žmogaus laikinumą ir amžinumą (gyvenimas pasaulyje, amžinasis gyvenimas).	B2 Supranta žemiškosios egzistencijos laikinumą.	B2 Įvardija dvasinių dalykų svarbumą dvasiniame žmogaus gyvenime. Pateikia pavyzdžių.
C Bažnyčia ir liturgija			
C1 Pasako kas yra Liuteronų bažnyčia.	C1 Nagrinėja bažnyčios svarbumą ir reikalingumą tikinčiam žmogui dvasiniu aspektu.	C1 Įvardija bažnyčios svarbą liuteronams ir kitų konfesijų žmonėms.	C1 Įvardija kaip krikščioniškas gyvenimas daro įtaką asmeniniams sprendimams ir veiksams.

C2 Pasako kas yra liturgija ir kokia jos svarba bažnyčioje.	C2 Pagarbiai vertina liturgiją ir pasako pagrindinius jos aspektus.	C2 Įvardija aktyvaus dalyvavimo liturgijoje aspektus ir kokią įtaką tai turi žmogaus tikėjimui, gyvenimui.	C2 Įvardija sakramentų svarbą tikinčio žmogaus gyvenime.
D Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas			
D1 Pateikia tikėjimo liudijimo pavyzdžių iš Šventojo Rašto.	D1 Analizuoja savęs įprasminimą dabartyje ir ateityje.	D1 Analizuoja ir įvardija krikščioniško gyvenimo tikslą, misiją persekiojimų perspektyvoje.	D1 Apibūdina žmogaus atsakomybę už krikščioniškos bendruomenės stiprinimą.
E Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis			
E1 Drauge mokosi kaip reikia elgtis, gyventi krikščioniškai.	E1 Apibūdina tikinčiųjų bendruomenės veiklą. Analizuoja situacijas, kaip būtų galima padėti šalia esantiems.	E1 Įvardija kaip prasmingai ir atsakingai žvelgti į iškylančias problemas, kaip ieškoti sprendimo būdų. Siūlo idėjas kaip dalintis ištekliais su stokojančiais, sergančiais, kt.	E1 Analizuoja ir įvardija tarpreliginio (tarpkonfesinio) dialogo, ekumenizmo pagrindinius aspektus.